

Folketinget - Finansudvalget

København, den 26. september 2006
Sagsnr.: 6085

Folketingets Finansudvalg har i skrivelse af 7. september 2006 (Vedr. FFL 2007, § 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri) udbedt sig min besvarelse af spørgsmål 5.

Spørgsmål 5:

Der ønskes en redegørelse for, hvilke landbrugsarealer og –ejendomme der ejes af staten samt for statens politik for anvendelse, ejerskab og frasalg af sådanne aktiver.

Svar:

Statens ejerskab af arealer er som udgangspunkt begrundet i varetagelse af offentlige hensyn. Disse hensyn er begrundet i politiske målsætninger for statens opgavevaretagelse.

Der er til stadighed behov for at tilpasse den statslige ejendomsportefølje til det konkrete behov. Budgetvejledningens punkt 2.6.8.1. siger således:

”Statsinstitutioner, som ikke anvender eller forventer ikke at anvende en ejendom til formål, som det påhviler den pågældende institution at varetage, skal på et så tidligt tidspunkt som muligt indberette dette til By- og Boligministeriets [nu Slots- og Ejendomsstyrelsens] informationssystem for statens ejendomsforvaltning og overveje salg.”

Statens landbrugsarealer og –ejendomme fremgår af tabel A:

Tabel A. Statsligt ejerskab af landbrugsarealer og –ejendomme (ca. 1. januar 2005)

Ministerium	Styrelse	Ha	Ejendomme
Miljøministeriet	I alt	5.579	–
	Skov og Naturstyrelsen 1)	5.579	–
Finansministeriet	I alt	0,3	4
	Slots- og Ejendomsstyrelsen	0,3	4

Forsvarsministeriet	I alt	5.183	116
	Farvandsvæsenet	2	4
	Forsvarets Bygningstjeneste/ Forsvarskommandoen/ Hjemmeværnskommandoen	5.181	112
Fødevareministeriet	I alt	5.627	217
	Direktoratet for FødevareEr- hverv 2)	4.795	211
	Plantedirektoratet	161	1
	Danmarks Jordbrugsforskning	671	5
Justitsministeriet	I alt	1.219	7
	Kriminalforsorgen	1.219	7
Transport- og Energi- ministeriet	I alt	357	127
	Vejdirektoratet	16	6
	Kystdirektoratet	55	12
	Banedanmark	252	102
	Statens Luftfartsvæsen	34	7
Videnskabsministeriet	I alt	426	20
	Statens Forsknings- og uddan- ningsbygninger	426	20
Staten	I alt	18.572	491

ekskl. SNS

1): Hertil kommer græsarealer på 19. 921 Ha

2): Ejendomme omfatter ikke spredt liggende arealer, ca. 1.250 Ha

Kilde: De enkelte ministerier

De største statslige besiddere af landbrugsarealer er Miljøministeriet, Fødevareministeriet og Forsvarsministeriet.

Forsvarsministeriets arealer anvendes til øvelses-, uddannelses- og skydevirksomhed for at kunne gennemføre uddannelsen af enkeltmands og enheder i forsvaret, samt for at kunne varetage drift af de på arealerne værende installationer (skydebaner, m.v.).

I det følgende uddybes Miljøministeriets og Fødevareministeriets, idet spørgsmålet vurderes primat at vedrøre disse to ministeriers arealbeholdninger.

Oversigt over Miljøministeriets arealbeholdning

Miljøministeriet har oplyst følgende, hvortil jeg skal henholde mig:

”Skov- og Naturstyrelsen forvalter 5.759 ha statsejede landbrugsarealer i omdrift. Area-
lerne grupperer sig således (pr. 31. december 2005):

GRUPPE	Areal
Fredede arealer	900

Arealer omfattet af regale jagttrettigheder, jf. civillisteloven	500
Godsarealer	700
Landskabelige, kulturhistoriske og friluftsmæssige hensyn	2.200
Arealer der vil overgå til skov eller blive til natur via naturforvaltningsprojekter	1.459
I alt	5.759

De regale jagttrettigheder består i de rettigheder som Kongehuset har på arealer, der er overdraget til staten. Godsarealerne er arealer som ligger i tilknytning til tre godser som blev konfiskeret efter den anden verdenskrig, og hvor man ud fra kulturhistoriske hensyn ønsker at opretholde en sammenhæng mellem godsbygninger og de arealer, der ligger tæt på bygningerne.

Som det fremgår, er de pågældende arealer i statens eje ud fra naturmæssige, landskabelige og friluftsmæssige hensyn m.v. Skov- og Naturstyrelsen har gennem en lang årrække frasolgt ejendomme som ikke har betydning for varetagelsen af styrelsens kerneopgaver, herunder i særlig grad boliger. Ud fra tilsvarende betragtninger påregnes frasolgt ca. 250 ha landbrugsarealer i omdrift, jf. § 23.51.02 på finansloven for 2006.

Udover ovennævnte omdriftsarealer forvalter Skov- og Naturstyrelsen varige græsarealer, dvs. enge, strandenge og overdrev mv. på tilsammen 19.921 ha. Disse arealer ejes ligeledes af staten ud fra naturmæssige, landskabelige og friluftsmæssige hensyn. De af Skov- og Naturstyrelsen forvaltede landbrugarealer er beliggende på ejendomme, som i øvrigt er præget af skov og andre naturarealer.”

Oversigt over Fødevareministeriets arealbeholdning

Langt den overvejende del af Fødevareministeriets arealbeholdning administreres af Direktoratet for FødevareErhverv (DFFE). DFFE's arealbeholdning kan opdeles i følgende kategorier, idet der skelnes mellem arealer, der vil være i Fødevareministeriets besiddelse i en kortere periode, og arealer der er af en mere varig besiddelse.

Midlertidig arealbeholdning:

Den midlertidige arealbeholdning består hovedsagelig af arealer opkøbt ved at anvende forkøbsretten på frijorde. Arealerne er erhvervet i henhold til L 535 2005 om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (Jordfordelingsloven) med det formål at fremme strukturløsningen i jordbruget.

Arealbeholdningen på ca. 1.200 ha er planlagt afhændet i perioden 2006-8. Der er på FL 2006 budgetteret med indtægter på 21,2 mio. kr. i 2006, 25,5 mio. kr. i 2007 og 26,8 mio. kr. i 2008. Af salgsindtægterne anvendes 20 mio. kr. til oprettelse af havekolonier medens et evt. overskydende provenu som udgangspunkt vil tilgå højteknologifonden.

Det er besluttet, at såfremt nogle af arealerne er omfattet af naturbeskyttelsesbestemmelser som f. eks Natura 2000-område, fredning, §3 beskyttelse eller lignende, så forudsættes det forinden salg, at det undersøges hvorvidt overdragelse skal ske til Skov- og Naturstyrelsen uden offentligt udbud.

Permanent arealbeholdning:

Den permanente arealbeholdning består hovedsagelig af permanente græsarealer i Store Vildmose, Margrethe-Kog ved Tøndermarsken og forlandsarealer foran havdigerne langs Vadehavskysten. Derudover er der mindre spredte græs- og naturarealer under den permanente arealbeholdning. Beholdningen består af ca. 3.000 ha græsarealer og ca. 2.000 ha forlandsarealer. digesikring

Arealerne i Store Vildmose er restarealer fra opdyrkningen og udstykningen af mosen. Arealerne i Margrethe-Kog og forlandsarealerne er indgået i FVM's arealbeholdning i forbindelse med etablering af det fremskudte dige ved Højer og arbejdet med opbygning af bredere forlande foran havdigerne til forøgelse af digesikkerheden.

Ved driften af arealerne tages der vidtgående naturhensyn. Det nødvendigt med en skånsom landbrugsmæssig udnyttelse i form af afgræsning.

VMP-arealbeholdningen:

I forbindelse med etablering af vådområder under VMPII og III er der siden 1999 opkøbt puljejord i henhold til særskilt bevilling til brug som kompensationsarealer for jordbrugere, der afgiver dyrkbare landbrugsarealer til vådområderne.

De opkøbte landbrugsarealer afhændes i jordfordelinger i takt med, at der etableres vådområder. Der er siden 1999 opkøbt 4.781 ha og solgt 3.619 ha. Arealbeholdning udgør således p.t. 1.162 ha.

Arealerne i de tre kategorier er bortforpagtede på hovedsagelig et-årige kontrakter.

Hans Chr. Schmidt

/Aase Thusholt-Madsen